

Spoljnotrgovinska razmjena Crne Gore Januar-Novembar 2013. godine

Ukupna spoljnotrgovinska razmjena Crne Gore za period januar-novembar 2013. god. prema preliminarnim podacima iznosila je 1 965 mil. eura što ukazuje na pad od 2,5% u odnosu na isti period prethodne godine.

Izvezeno je robe u vrijednosti od 341 mil. eura, što je više za 1,9% u odnosu na isti period prethodne godine, **a uvezeno** za 1 624 mil. eura, što je manje za 3,4% u odnosu na isti period prethodne godine.

Pokrivenost uvoza izvozom iznosila je 21% i veća je u odnosu na pokrivenost u istom periodu prethodne godine, kada je iznosila 19,9%.

U strukturi izvoza prema klasifikaciji SMTK (Standardnoj međunarodnoj trgovinskoj klasifikaciji) najviše su zastupljeni **Mineralna goriva i maziva-** sektor 3, u iznosu od 99,8 mil. eura (koju čine: Električna energija u iznosu od 88 mil. eura i Nafta i naftni derivati u iznosu 10,7 mil. eura).

U strukturi uvoza prema klasifikaciji SMTK (Standardnoj međunarodnoj trgovinskoj klasifikaciji) najviše su zastupljeni proizvodi sektora 0 – Hrana i žive životinje u iznosu od 335 mil. eura (koji čine: Meso i prerade mesa u iznosu od 82 mil. eura i Žitarice i proizvodi od žitarica u iznosu od 50,3 mil. eura).

U izvozu, glavni spoljnotrgovinski partneri, pojedinačno, bili su: Srbija (121,4 mil. eura), Republika Hrvatska (54,1 mil. eura), Slovenija (34,4 mil. eura).

U uvozu, glavni spoljnotrgovinski partneri, pojedinačno, bili su: Srbija (463,9 mil. eura), Grčka (136,9 mil. eura) i Kina (132,4 mil. eura). Spoljnotrgovinska razmjena bila je najveća sa potpisnicama CEFTA sporazuma i Evropskom unijom.

Grafik 1. Spoljnotrgovinska razmjena Crne Gore u mil. EUR

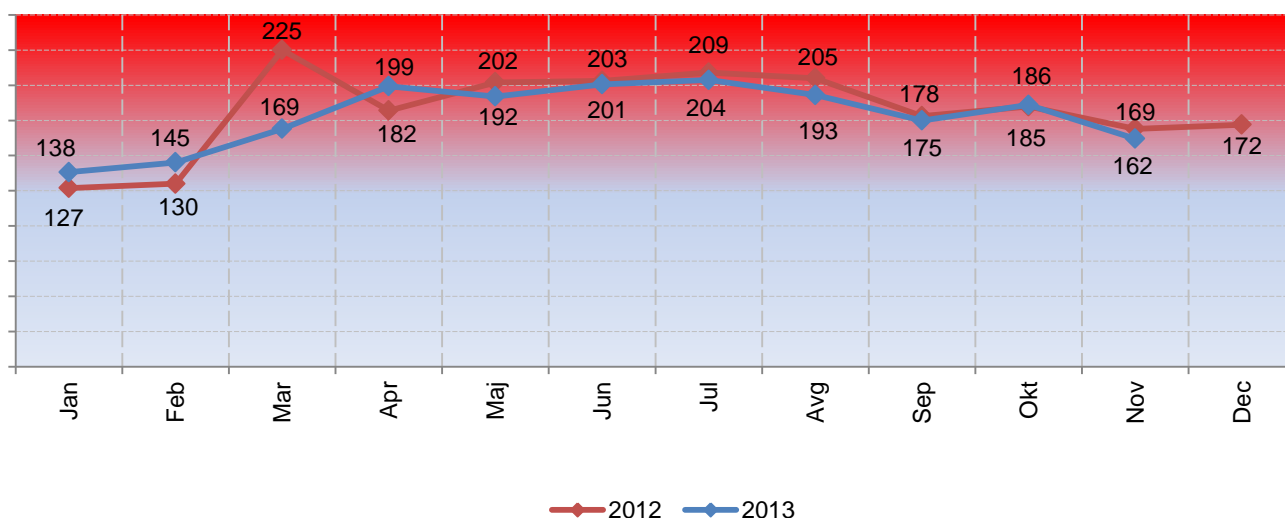

Tabela 1. Spoljnotrgovinski promet Crne Gore od 2008. godine do novembra 2013. godine

u hilj. EUR

PERIOD	UVOZ	IZVOZ	TRGOVINSKI BILANS
2008	2 529 741	416 165	-2 113 576
2009	1 654 170	277 011	-1 377 159
2010	1 657 329	330 367	-1 326 963
2011			
Januar	85 414	37 466	-47 948
Februar	117 803	31 708	-86 096
Mart	149 762	42 032	-107 730
April	145 845	35 787	-110 058
Maj	159 530	33 502	-126 028
Jun	184 974	32 973	-152 001
Jul	175 859	33 999	-141 861
Avgust	172 498	42 007	-130 491
Septembar	173 055	42 381	-130 675
Oktobar	151 577	48 328	-103 249
Novembar	143 562	37 882	-105 680
Decembar	163 457	36 317	-127 140
2012			
Januar	99 919	27 473	-72 446
Februar	106 537	23 911	-82 626
Mart	191 452	33 380	-158 072
April	150 965	31 239	-119 726
Maj	167 739	34 502	-133 237
Jun	170 814	31 929	-138 885
Jul	177 612	31 294	-146 318
Avgust	173 384	31 774	-141 610
Septembar	147 702	30 122	-117 580
Oktobar	158 644	26 476	-132 168
Novembar	136 601	32 350	-104 251
Decembar	139 480	32 444	-107 036
2013			
Januar	110 222	27 983	-82 238
Februar	113 935	31 258	-82 677
Mart	138 805	29 952	-108 853
April	162 399	36 931	-125 468
Maj	152 309	39 425	-112 884
Jun	170 443	30 555	-139 888
Jul	172 630	31 819	-140 811
Avgust	164 849	28 418	-136 431
Septembar	146 520	28 941	-117 578
Oktobar	161 391	24 521	-136 870
Novembar	130 501	31 168	-99 333

Tabela 2. Uvoz Crne Gore po kontinentima

u hilj.EUR

Period	Svijet	Evropa	Afrika	Amerika	Azija	Okeanija i Polarni region
2008	2 529 741	2 214 291	4 180	87 041	223 934	295
2009	1 654 170	1 450 892	2 708	56 159	143 926	485
2010	1 657 329	1 448 409	4 541	53 873	149 908	598
2011						
Januar	85 414	74 132	159	2 824	8 293	6
Februar	117 803	102 678	269	3 731	11 124	1
Mart	149 762	129 079	228	3 742	16 607	106
April	145 845	126 913	1 921	3 127	13 864	20
Maj	159 530	140 087	1 515	3 888	13 943	97
Jun	184 974	157 584	7 966	4 451	14 953	20
Jul	175 859	157 890	358	4 353	13 212	46
Avgust	172 498	152 431	360	5 188	14 500	19
Septembar	173 055	151 113	253	4 201	17 463	24
Oktobar	151 577	133 216	233	3 656	14 432	40
Novembar	143 562	123 106	285	5 449	14 712	10
Decembar	163 457	144 219	287	5 932	12 985	33
2012						
Januar	99 919	88 115	199	3 823	7 761	21
Februar	106 537	92 541	185	3 462	10 328	21
Mart	191 452	147 445	280	5 935	37 762	30
April	150 965	132 537	320	2 949	15 143	17
Maj	167 739	148 930	247	4 034	14 468	59
Jun	170 814	152 038	438	2 976	15 326	36
Jul	177 612	158 976	381	3 538	14 673	45
Avgust	173 384	154 286	372	3 685	14 939	102
Septembar	147 702	128 329	394	3 398	15 471	110
Oktobar	158 644	139 642	288	3 154	15 549	11
November	136 601	118 568	246	2 913	14 830	45
Decembar	139 480	122 993	500	2 856	13 105	26
2013						
Januar	110 222	77 226	350	2 068	30 542	35
Februar	113 935	97 964	249	2 611	13 090	21
Mart	138 805	120 370	319	3 029	15 066	21
April	162 399	141 432	436	3 606	16 698	227
Maj	152 309	133 360	550	2 997	15 366	36
Jun	170 443	149 612	872	3 373	16 553	32
Jul	172 630	152 912	526	3 489	15 649	54
Avgust	164 849	144 388	577	4 782	15 063	39
Septembar	146 520	124 993	555	3 473	17 451	47
Oktobar	161 391	140 517	431	3 911	16 521	11
Novembar	130 501	114 508	202	2 750	12 990	52

Tabela 3. Učešće spoljnotrgovinskog prometa po kontinentima u %

Godina	Svijet	Evropa	Afrika	Amerika	Azija	Okeanija i Polarni region
2008	100	87	0	3	9	0
2009	100	88	0	3	9	0
2010	100	87	0	3	9	0
2011	100	87	1	3	9	0
2012	100	87	0	2	10	0

Tabela 4. Izvoz Crne Gore po kontinentima

u hilj.EUR

Period	Svijet	Evropa	Afrika	Amerika	Azija	Okeanija i Polarni region
2008	416 165	412 042	1 116	1 099	1 902	7
2009	277 011	265 753	958	7 559	2 741	0
2010	330 367	325 210	792	617	3 574	173
2011						
Januar	37 466	37 214	55	38	148	11
Februar	31 708	31 196	0	47	457	8
Mart	42 032	41 842	83	35	65	7
April	35 787	35 650	62	52	7	16
Maj	33 502	33 231	0	63	208	0
Jun	32 973	32 446	207	25	278	17
Jul	33 999	33 886	5	81	12	15
Avgust	42 007	41 419	5	107	454	24
Septembar	42 381	41 904	2	29	445	0
Oktoabar	48 328	39 403	8 414	113	386	12
Novembar	37 882	37 131	568	29	153	0
Decembar	36 317	35 167	628	177	345	0
2012						
Januar	27 473	27 280	0	83	97	13
Februar	23 911	23 713	117	1	81	0
Mart	33 380	33 075	1	40	264	0
April	31 239	30 795	6	173	265	0
Maj	34 502	33 324	3	85	1 080	10
Jun	31 929	30 705	9	81	1 134	0
Jul	31 294	30 721	7	414	153	0
Avgust	31 774	30 942	254	91	473	14
Septembar	30 122	29 590	5	23	505	0
Oktoabar	26 476	25 579	507	20	370	0
Novembar	32 350	30 099	597	177	1 466	10
Decembar	32 444	30 943	576	104	820	0
2013						
Januar	27 983	27 069	610	186	110	9
Februar	31 258	30 239	579	33	393	14
Mart	29 952	27 524	1 197	31	1 201	0
April	36 931	36 003	625	57	234	14
Maj	39 425	38 504	438	151	333	0
Jun	30 555	30 048	227	52	229	0
Jul	31 819	30 230	443	186	960	0
Avgust	28 418	27 807	403	13	136	59
Septembar	28 941	28 253	296	151	241	0
Oktoabar	24 521	23 683	490	38	296	15
Novembar	31 168	30 324	200	90	554	0

Tabela 5. Učešće spoljnotrgovinskog prometa po kontinentima u %

Godina	SVIJET	Evropa	Afrika	Amerika	Azija	Okeanija i Polarni region
2008	100	99	0	0	0	0
2009	100	96	0	3	1	0
2010	100	98	0	0	1	0
2011	100	97	2	0	1	0
2012	100	97	1	0	2	0

Tabela 6. Spoljnotrgovinski promet Crne Gore po kontinentima i odabranim zemljama za period januar-novembar 2012/2013

TRGOVINSKI PARTNERI	IZVOZ				UVOZ				TRGOVINSKI BILANS	
	Jan-Nov 2012		Jan-Nov 2013		Jan-Nov 2012		Jan-Nov 2013		Jan-Nov 2012	Jan-Nov 2013
	%	u hilj.EUR	%	u hilj.EUR	%	u hilj.EUR	%	u hilj.EUR	u hilj.EUR	u hilj.EUR
SVIJET	100	334 452	100	340 973	100	1 681 370	100	1 624 004	-1 346 918	-1 283 031
Evropa	97	325 823	97	329 683	87	1 461 408	86	1 397 283	-1 135 585	-1 067 600
EU-28¹	53	176 615	43	145 165	44	744 432	44	715 693	-567 817	-570 527
Cefta²	38	127 852	49	167 222	39	650 726	39	629 783	-522 874	-462 561
Afrika	0	1 505	2	5 506	0	3 352	0	5 068	-1 846	438
Azija	2	5 888	1	4 687	10	176 251	11	184 990	-170 363	-180 304
Amerika	0	1 188	0	987	2	39 865	2	36 088	-38 676	-35 101
Okeanija	0	47	0	111	0	495	0	575	-448	-464
SAD	0	910	0	730	1	12 556	1	13 852	-11 647	-13 122
Kina	1	3 737	1	2 193	7	122 834	8	132 402	-119 097	-130 209
Rusija	2	6 273	2	5 280	1	11 810	0	3 311	-5 538	1 969
Švajcarska	1	2 099	1	2 488	1	21 804	1	11 850	-19 705	-9 362
Japan	0	1 304	1	1 847	1	14 254	1	14 900	-12 950	-13 053
Turska	3	10 851	3	8 609	2	26 692	2	30 091	-15 841	-21 482
Brazil	0	0	0	3	1	14 614	1	12 167	-14 614	-12 164

¹ Od 1 Jula 2013. godine, Republika Hrvatska je 28 članica EU.

² Albanija, Bosina i Hercegovina, Republika Makedonija, Republika Srbija i UMNIK Kosovo

Tabela 7. Spoljnotrgovinski promet po EU-28 zemljama i potpisnicama Cefta sporazuma

TRGOVINSKI PARTNERI	IZVOZ				UVOZ				TRGOVINSKI BILANS		
	%	u hilj.EUR			%	u hilj.EUR			u hilj.EUR		
		2012	2012 Jan-Nov	2013 Jan-Nov		2012	2012 Jan-Nov	2013 Jan-Nov	2012	2012 Jan-Nov	2013 Jan-Nov
SVIJET	100	366 896	334 452	340 973	100	1 820 850	1 681 370	1 624 004	-1 453 954	-1 346 918	-1 283 031
EU-28	52	189 004	176 615	145 165	44	809 886	744 432	715 693	-620 882	-567 817	-570 527
Austrija	1	4 219	3 373	3 643	2	32 676	29 716	30 499	-28 457	-26 344	-26 856
Belgija	0	176	174	557	0	8 840	7 827	8 558	-8 664	-7 653	-8 001
Bugarska	0	423	367	1 149	0	9 030	8 174	8 758	-8 607	-7 808	-7 609
Češka	1	2 691	1 588	4 452	1	18 397	17 358	10 958	-15 706	-15 771	-6 505
Danska	0	8	8	668	0	3 749	3 209	1 523	-3 741	-3 200	-855
Estonija	0	55	55	0	0	187	186	260	-132	-131	-260
Finska	0	1 229	781	0	0	1 212	1 088	1 318	17	-307	-1 318
Francuska	1	2 458	2 246	3 153	1	22 166	20 528	15 884	-19 708	-18 282	-12 731
Grčka	1	3 575	3 570	3 592	9	159 189	147 526	136 877	-155 614	-143 956	-133 284
Holandija	1	2 653	2 437	1 381	2	32 139	28 536	26 248	-29 485	-26 099	-24 867
Irska	0	1	1	2	0	2 559	2 344	2 089	-2 558	-2 343	-2 087
Italija	3	12 393	11 692	14 587	6	112 453	104 139	109 041	-100 060	-92 447	-94 454
Kipar	0	20	20	121	0	657	522	724	-637	-502	-603
Letonija	0	195	195	3	0	108	105	136	87	90	-134
Litvanija	0	195	195	0	0	107	98	201	88	97	-201
Luksemburg	0	85	85	33	0	215	213	145	-131	-128	-112
Mađarska	5	18 058	17 488	1 121	1	18 797	16 941	18 641	-738	547	-17 520
Malta	0	108	108	313	0	11	4	14	97	104	300
Njemačka	4	14 381	13 975	12 971	6	115 665	105 228	105 261	-101 285	-91 253	-92 289
Poljska	1	4 406	4 172	3 907	1	13 053	11 644	14 821	-8 647	-7 471	-10 914
Portugalija	0	0	0	0	0	496	463	722	-496	-463	-722
Republika Hrvatska	23	83 544	77 740	54 142	6	110 436	101 881	88 938	-26 892	-24 141	-34 796
Rumunija	1	2 205	2 205	173	1	26 348	24 824	17 905	-24 143	-22 619	-17 732
Slovačka	0	314	204	189	0	4 715	4 352	4 916	-4 401	-4 148	-4 728
Slovenija	8	28 887	27 506	34 406	4	73 141	67 762	59 212	-44 255	-40 256	-24 806
Španija	0	28	28	127	1	21 837	19 869	33 492	-21 809	-19 841	-33 365
Švedska	1	2 137	2 025	1 437	0	3 610	3 268	7 716	-1 473	-1 243	-6 279
Vel.Britanija	1	4 560	4 377	3 036	1	18 091	16 627	10 837	-13 531	-12 250	-7 801
CEFTA	39	143 667	127 852	167 222	39	702 314	650 726	629 783	-558 647	-522 874	-462 561
Albanija	2	7 634	6 398	10 732	1	13 966	12 895	23 536	-6 333	-6 497	-12 804
BiH	7	27 413	23 854	15 649	7	123 225	113 514	115 231	-95 813	-89 661	-99 581
Moldavija	0	0	0	0	0	143	135	149	-143	-135	-149
Republika Makedonija	1	2 293	2 109	2 472	2	27 527	25 374	23 145	-25 235	-23 266	-20 673
Republika Srbija	23	83 360	74 046	121 350	29	532 886	494 917	463 870	-449 526	-420 871	-342 520
UMNIK Kosovo	6	22 968	21 446	17 019	0	4 565	3 891	3 853	18 403	17 555	13 166
Ostale zemlje	9	34 225	29 985	28 585	17	308 651	286 212	278 528	-274 426	-256 227	-249 943

Tabela 8. Spoljnotrgovinski promet Crne Gore sa EU-28, SAD-om, Japanom i Kinom

Period	EU-28		SAD		JAPAN		KINA	
	Vrijednost u hilj.EUR	%	Vrijednost u hilj.EUR	%	Vrijednost u hilj.EUR	%	Vrijednost u hilj.EUR	%
IZVOZ								
2009	142 951	52	7 407	3	12	0	95	0
2010	188 862	57	461	0	544	0	149	0
2011	273 351	60	610	0	1 132	0	748	0
2012								
Januar	18 571	68	83	0	97	0	0	0
Februar	14 074	59	1	0	0	0	12	0
Mart	17 401	52	17	0	149	0	103	0
April	19 815	63	173	1	74	0	9	0
Maj	20 374	59	13	0	234	1	846	2
Jun	16 303	51	73	0	143	0	927	3
Jul	16 308	52	368	1	148	0	0	0
Avgust	15 293	48	17	0	0	0	148	0
Septembar	14 438	48	0	0	96	0	391	1
Oktoabar	12 569	47	20	0	135	1	190	1
Novembar	11 470	35	145	0	230	1	1 110	3
Decembar	12 389	38	38	0	661	2	65	0
2013								
Januar	12 540	45	186	1	0	0	72	0
Februar	16 451	53	33	0	161	1	0	0
Mart	13 017	43	28	0	105	0	1 082	4
April	14 172	38	49	0	218	1	0	0
Maj	16 188	41	138	0	236	1	30	0
Jun	10 088	33	2	0	219	1	0	0
Jul	13 236	42	104	0	180	1	762	2
Avgust	12 440	44	11	0	55	0	0	0
Septembar	13 765	48	80	0	168	1	52	0
Oktoabar	11 675	48	37	0	157	1	80	0
Novembar	11 593	37	63	0	347	1	115	0
UVOZ								
2009	701 508	42	17 604	1	19 685	1	90 343	5
2010	705 359	43	15 367	1	19 822	1	88 864	5
2011	807 146	44	13 959	1	19 650	1	103 080	6
2012								
Januar	46 578	47	678	1	886	1	4 829	5
Februar	48 159	45	688	1	1 171	1	6 596	6
Mart	76 018	40	1 166	1	1 403	1	31 511	16
April	65 963	44	1 238	1	1 247	1	9 650	6
Maj	80 202	48	1 291	1	1 500	1	9 335	6
Jun	75 648	44	1 658	1	1 394	1	10 537	6
Jul	79 846	45	1 407	1	1 419	1	9 880	6
Avgust	78 477	45	1 210	1	1 368	1	9 206	5
Septembar	61 477	42	750	1	1 051	1	10 475	7
Oktoabar	72 075	45	1 237	1	1 517	1	10 249	6
Novembar	59 989	44	1 234	1	1 300	1	10 565	8
Decembar	65 454	47	1 156	1	1 278	1	7 780	6
2013								
Januar	41 527	38	683	1	1 101	1	27 468	25
Februar	51 518	45	1 187	1	1 176	1	9 083	8
Mart	63 234	46	1 368	1	1 262	1	9 811	7
April	72 359	45	1 482	1	1 742	1	11 074	7
Maj	66 908	44	954	1	1 510	1	10 162	7
Jun	76 813	45	1 111	1	1 381	1	11 609	7
Jul	76 195	44	1 309	1	1 454	1	10 792	6
Avgust	70 498	43	1 836	1	1 085	1	10 343	6
Septembar	66 515	45	1 099	1	1 335	1	12 017	8
Oktoabar	70 260	44	1 633	1	1 434	1	11 301	7
Novembar	59 867	46	1 190	1	1 418	1	8 742	7

Tabela 9. Podjela izvoza po proizvodima SMTK klasifikacije za EU, Ceftu, SAD, Japan i Kinu

SMTK KLASIFIKACIJA	2010		2011		2012		Jan-Nov 2012	Jan-Nov 2013
	u hilj.EUR	%	u hilj.EUR	%	u hilj.EUR	%	u hilj.EUR	u hilj.EUR
SVIJET	330 367	100	454 381	100	366 896	100	334 452	340 973
0-9 TOTAL	330 367	100	454 381	100	366 896	100	334 452	340 973
0+1 Hrana, piće i duvan	45 039	14	50 662	11	53 195	14	45 118	46 044
2+4 Sirovine	46 000	14	65 626	14	59 399	16	55 095	54 738
3 Mineralna goriva i maziva	33 286	10	62 957	14	50 463	14	43 821	99 826
5 Hemijski proizvodi	12 916	4	12 083	3	11 972	3	11 042	8 093
7 Mašine i transportni uređaji	27 047	8	23 899	5	25 896	7	23 209	23 310
6+8 Ostali industrijski proizvodi	166 078	50	236 353	52	162 157	44	153 020	102 996
EU-28	188 862	57	273 351	60	189 004	52	176 615	145 165
0-9 TOTAL	188 862	57	273 351	60	189 004	52	176 615	145 165
0+1 Hrana, piće i duvan	6 176	2	6 771	1	5 742	2	5 375	5 436
2+4 Sirovine	18 683	6	27 763	6	22 789	6	21 419	19 099
3 Mineralna goriva i maziva	18 355	6	16 351	4	11 510	3	9 783	16 697
5 Hemijski proizvodi	826	0	671	0	1 147	0	846	1 130
7 Mašine i transportni uređaji	10 760	3	11 512	3	13 820	4	12 574	11 750
6+8 Ostali industrijski proizvodi	134 062	41	207 483	46	130 181	35	123 473	85 086
CEFTA	126 477	38	137 698	30	143 667	39	127 852	167 222
0-9 TOTAL	126 477	38	137 698	30	143 667	39	127 852	167 222
0+1 Hrana, piće i duvan	35 802	11	39 384	9	37 988	10	31 730	30 863
2+4 Sirovine	22 012	7	24 871	5	22 100	6	20 023	25 019
3 Mineralna goriva i maziva	13 192	4	34 939	8	37 031	10	32 552	82 406
5 Hemijski proizvodi	12 088	4	11 357	2	10 763	3	10 135	6 930
7 Mašine i transportni uređaji	13 276	4	9 337	2	6 259	2	5 748	8 113
6+8 Ostali industrijski proizvodi	30 107	9	17 810	4	29 526	8	27 663	13 890
SAD	461	0	610	0	948	0	910	730
0-9 TOTAL	461	0	610	0	948	0	910	730
0+1 Hrana, piće i duvan	284	0	457	0	216	0	216	520
2+4 Sirovine	3	0	11	0	0	0	0	25
3 Mineralna goriva i maziva	0	0	0	0	0	0	0	0
5 Hemijski proizvodi	0	0	0	0	0	0	0	26
7 Mašine i transportni uređaji	140	0	59	0	518	0	479	149
6+8 Ostali industrijski proizvodi	34	0	83	0	214	0	214	11
Japan	544	0	1 132	0	1 966	1	1 304	1 847
0-9 TOTAL	544	0	1 132	0	1 966	1	1 304	1 847
0+1 Hrana, piće i duvan	0	0	0	0	0	0	0	4
2+4 Sirovine	0	0	0	0	113	0	113	0
3 Mineralna goriva i maziva	0	0	0	0	0	0	0	0
5 Hemijski proizvodi	0	0	0	0	0	0	0	0
7 Mašine i transportni uređaji	544	0	1 121	0	1 852	1	1 191	1 843
6+8 Ostali industrijski proizvodi	0	0	11	0	0	0	0	0
Kina	149	0	748	0	3 802	1	3 737	2 193
0-9 TOTAL	149	0	748	0	3 802	1	3 737	2 193
0+1 Hrana, piće i duvan	107	0	746	0	1 116	0	1 116	358
2+4 Sirovine	0	0	0	0	2 478	1	2 478	1 793
3 Mineralna goriva i maziva	0	0	0	0	0	0	0	0
5 Hemijski proizvodi	0	0	0	0	2	0	2	0
7 Mašine i transportni uređaji	11	0	2	0	141	0	141	42
6+8 Ostali industrijski proizvodi	31	0	0	0	65	0	0	0

Tabela 10. Podjela uvoza po proizvodima SMTK klasifikacije za EU, Ceftu, SAD, Japan i Kinu

SMTK KLASIFIKACIJA	2010		2011		2012		Jan-Nov 2012	Jan-Nov 2013
	u hilj.EUR	%	u hilj.EUR	%	u hilj.EUR	%	u hilj.EUR	u hilj.EUR
SVIJET	1 657 329	100	1 823 337	100	1 820 850	100	1 681 370	1 624 004
0-9 TOTAL	1 657 329	100	1 823 337	100	1 820 850	100	1 681 370	1 624 004
0+1 Hrana, piće i duvan	388 139	23	417 706	23	421 669	23	384 908	394 776
2+4 Sirovine	82 811	5	99 263	5	76 431	4	71 124	57 822
3 Mineralna goriva i maziva	209 660	13	330 590	18	334 356	18	313 896	235 758
5 Hemijski proizvodi	162 956	10	169 589	9	169 570	9	155 796	163 406
7 Mašine i transportni uređaji	340 607	21	315 905	17	332 870	18	305 268	316 818
6+8 Ostali industrijski proizvodi	473 157	29	489 549	27	485 528	27	449 953	451 242
EU-28	705 359	43	807 146	44	809 886	44	744 432	715 693
0-9 TOTAL	705 359	43	807 146	44	809 886	44	744 432	715 693
0+1 Hrana, piće i duvan	113 186	7	131 315	7	142 690	8	128 811	138 389
2+4 Sirovine	9 131	1	11 200	1	10 011	1	9 382	9 245
3 Mineralna goriva i maziva	146 157	9	214 403	12	221 606	12	206 296	166 955
5 Hemijski proizvodi	68 954	4	85 113	5	81 922	4	74 632	76 506
7 Mašine i transportni uređaji	190 228	11	182 862	10	173 940	10	159 430	163 546
6+8 Ostali industrijski proizvodi	177 703	11	181 520	10	179 291	10	165 455	156 871
CEFTA	589 848	36	726 171	40	702 314	39	650 726	629 783
0-9 TOTAL	589 848	36	726 171	40	702 314	39	650 726	629 783
0+1 Hrana, piće i duvan	220 680	13	241 996	13	242 652	13	222 706	223 501
2+4 Sirovine	67 941	4	79 590	4	60 472	3	55 971	46 558
3 Mineralna goriva i maziva	35 531	2	105 403	6	92 903	5	89 217	62 386
5 Hemijski proizvodi	52 666	3	65 973	4	66 850	4	61 996	69 633
7 Mašine i transportni uređaji	30 586	2	35 753	2	40 451	2	36 979	38 178
6+8 Ostali industrijski proizvodi	182 444	11	197 454	11	198 985	11	183 856	189 527
SAD	15 367	1	13 959	1	13 712	1	12 556	13 852
0-9 TOTAL	15 367	1	13 959	1	13 712	1	12 556	13 852
0+1 Hrana, piće i duvan	875	0	890	0	1 128	0	1 052	1 212
2+4 Sirovine	206	0	215	0	71	0	62	66
3 Mineralna goriva i maziva	68	0	83	0	32	0	31	115
5 Hemijski proizvodi	3 304	0	3 042	0	3 020	0	2 680	2 614
7 Mašine i transportni uređaji	6 673	0	5 933	0	6 195	0	5 751	6 410
6+8 Ostali industrijski proizvodi	4 240	0	3 796	0	3 266	0	2 980	3 434
Japan	19 822	1	19 650	1	15 532	1	14 254	14 900
0-9 TOTAL	19 822	1	19 650	1	15 532	1	14 254	14 900
0+1 Hrana, piće i duvan	29	0	17	0	12	0	10	9
2+4 Sirovine	4	0	3	0	4	0	1	3
3 Mineralna goriva i maziva	16	0	20	0	43	0	41	35
5 Hemijski proizvodi	730	0	447	0	463	0	436	416
7 Mašine i transportni uređaji	15 499	1	14 815	1	11 337	1	10 381	11 231
6+8 Ostali industrijski proizvodi	3 544	0	4 348	0	3 673	0	3 384	3 207
Kina	88 864	5	103 080	6	130 615	7	122 834	132 402
0-9 TOTAL	88 864	5	103 080	6	130 615	7	122 834	132 402
0+1 Hrana, piće i duvan	853	0	898	0	931	0	840	1 030
2+4 Sirovine	414	0	398	0	348	0	300	320
3 Mineralna goriva i maziva	0	0	2	0	14	0	14	10
5 Hemijski proizvodi	2 665	0	2 852	0	3 919	0	3 626	2 815
7 Mašine i transportni uređaji	38 122	2	45 215	2	66 991	4	63 038	70 210
6+8 Ostali industrijski proizvodi	46 809	3	53 714	3	58 411	3	55 016	58 017

Tabela 11. Izvoz Crne Gore po odsjeku klasifikacije SMTK

PODJELA PREMA ODSJEKU SMTK	2010	2011	Index 2011	2012	Index 2012	Jan-Nov 2012	Jan-Nov 2013	Index Jan-Nov 13
	u hilj.EUR		2010	u hilj.EUR		u hilj.EUR		Jan-Nov 12
0-9 TOTAL	330 367	454 381	138	366 896	81	334 452	340 973	102
0 Hrana i žive životinje	23 930	27 583	115	27 726	101	25 722	26 682	104
00 Žive životinje	9	12	138	12	99	10	17	171
01 Meso i prerada mesa	5 140	5 223	102	6 904	132	6 102	7 611	125
02 Mliječni proizvodi i jaja	7	72		151	211	131	976	745
03 Ribe i prerađevine od ribe	472	188	40	32	17	32	10	31
04 Žitarice i proizvodi od žitarica	2 523	3 886	154	5 731	147	5 347	3 760	70
05 Povrće i voće	9 347	9 601	103	7 455	78	7 075	8 644	122
06 Šećer, proizvodi od šećera i med	302	515	170	15	3	14	16	113
07 Kafa, čaj, kakao i začini	2 962	2 865	97	3 924	137	3 587	3 576	100
08 Stočna hrana (sem žita u zrnu)	118	82	69	53	65	53	91	172
09 Razni proizvodi za ishranu	3 050	5 139	169	3 447	67	3 371	1 982	59
1 Piće i duvan	21 109	23 079	109	25 469	110	19 396	19 362	100
11 Pića	20 975	22 685	108	23 218	102	17 745	14 384	81
12 Duvan i proizvodi od duvana	134	394	294	2 251	571	1 651	4 977	302
2 Sirove materije, sem goriva	44 713	64 192	144	56 142	87	51 988	52 718	101
21 Kože sirove i krzna nečinjena	4 101	4 672	114	6 973	149	6 202	5 044	81
22 Uljano sjeme i plodovi	0	0		0	30	0	10	
23 Sirovi kaučuk	0	14		17	128	17	0	0
24 Pluta i drvo	15 790	18 120	115	15 313	85	14 351	15 972	111
25 Celuloza i otpaci od hartije	710	1 237	174	1 127	91	1 050	989	94
26 Tekstilna vlakna i otpaci	24	104	433	81	78	81	47	58
27 Sirova đubriva i minerali	2 993	1 036	35	1 080	104	1 029	1 132	110
28 Mineralne rude i otpaci metala	20 911	38 769	185	31 291	81	29 032	29 079	100
29 Životinjske i biljne sirove materije	183	241	132	258	107	225	444	197
3 Mineralna goriva i maziva	33 286	62 957	189	50 463	80	43 821	99 826	228
32 Kameni ugalj, koks i briketi	3 431	2 560	75	2 565	100	2 438	1 130	46
33 Nafta i naftni derivati	12 822	11 303	88	9 631	85	8 983	10 731	119
34 Gas, prirodni i industrijski	0	0		0	0	0	15	
35 Električna energija	17 033	49 094	288	38 268	78	32 401	87 950	271
4 Životinjska i biljna ulja i masti	1 288	1 434	111	3 257	227	3 107	2 020	65
41 Životinjska ulja i masti	415	426	103	521	122	491	551	112
42 Čvrste biljne masti i ulja	828	940	113	2 234	238	2 176	1 185	54
43 Prerađena životinjska i biljna ulja	44	68	154	503	740	440	284	65
5 Hemijski proizvodi	12 916	12 083	94	11 972	99	11 042	8 093	73
51 Organski hemijski proizvodi	133	60	45	73	122	73	67	91
52 Neorganski hemijski proizvodi	60	56	94	26	47	5	52	
53 Proizvodi za bojenje i stavljenje	837	1 354	162	109	8	106	49	46
54 Medicinski i farmaceutski proizvodi	8 906	7 832	88	9 507	121	8 734	5 749	66
55 Eterična ulja, parfemski i toaletni preparati	1 424	1 005	71	905	90	823	1 054	128
56 Đubriva (osim sirovih)	22	30	136	2	6	2	0	0
57 Plastične materije u primarnim oblicima	219	195	89	343	176	326	193	59
58 Plastične mase u ostalim oblicima	547	402	74	393	98	389	273	70
59 Hemijske materije i proizvodi nigdje nepomenuti	768	1 148	150	613	53	585	656	112

Tabela 11. Izvoz Crne Gore po odsjeku klasifikacije SMTK

/nastavak/

PODJELA PREMA ODSJEKU SMTK	2010	2011	Index 2011 2010	2012	Index 2012 2011	Jan-Nov 2012	Jan-Nov 2013	Index Jan-Nov 13 Jan-Nov 12
	u hilj.EUR			u hilj.EUR		u hilj.EUR		
6 Proizvodi svrstani po materijalu	157 109	219 443	140	154 046	70	145 558	94 875	65
61 Koža, proizvodi od kože i krzna	168	282	168	278	99	278	485	174
62 Proizvodi od kaučuka	266	242	91	164	68	146	41	28
63 Proizvodi od plute i drveta	746	932	125	889	95	845	871	103
64 Hartija, karton i proizvodi od celuloze	898	1 592	177	1 196	75	1 023	413	40
65 Predivo, tkanine i tekstilni proizvodi	196	173	88	292	169	240	151	63
66 Proizvodi od nemetalnih minerala	1 000	1 595	159	1 798	113	1 381	3 944	286
67 Gvozđe i čelik	19 400	27 388	141	16 326	60	15 441	11 986	78
68 Obojeni metali	130 792	182 402	139	128 649	71	121 847	74 508	61
69 Proizvodi od metala, nigdje nepomenuti	3 643	4 837	133	4 454	92	4 357	2 475	57
7 Mašine i transportni uređaji	27 047	23 899	88	25 896	108	23 209	23 310	100
71 Pogonske mašine i uređaji	384	440	115	310	70	310	295	95
72 Specijalne mašine za neke ind.grane	3 762	3 361	89	2 994	89	2 490	2 533	102
73 Mašine za obradu metala	63	297	471	264	89	264	205	78
74 Industrijske mašine za opštu upotrebu	6 147	9 205	150	11 412	124	10 229	9 643	94
75 Kancelarijske mašine i za AOP	395	536	136	354	66	333	334	100
76 Telekomunikacioni aparati i uređaji	570	510	90	1 280	251	1 094	1 010	92
77 Električne mašine, aparati i uređaji	5 582	3 878	69	2 485	64	2 122	2 834	134
78 Drumska vozila	3 650	3 693	101	3 247	88	3 106	3 753	121
79 Ostala transportna sredstva i opreme	6 494	1 978	30	3 551	180	3 262	2 703	83
8 Razni gotovi proizvodi	8 969	16 910	189	8 111	48	7 462	8 120	109
81 Montažne zgrade, sanitarni uređaji	573	198	35	136	68	118	123	105
82 Namještaj i djelovi	565	652	115	659	101	604	705	117
83 Predmeti za putovanja	41	68	167	58	85	58	75	130
84 Odeća	1 176	760	65	1 030	136	1 001	722	72
85 Obuća	356	446	125	661	148	619	814	131
87 Naučni i kontrolni instrstrumenti	322	287	89	210	73	204	208	102
88 Fotoaparati, časovnici	84	168	200	228	136	227	93	41
89 Razni gotovi proizvodi	5 852	14 330	245	5 129	36	4 630	5 380	116
9 Proizvodi i transakcije, nigdje nepomenuti	0	2 800		3 814	136	3 147	5 968	190

Tabela 12. Uvoz Crne Gore po odsjeku klasifikacije SMTK

PODJELA PREMA ODSJEKU SMTK	2010	2011	Index 2011 2010	2012	Index 2012 2011	Jan-Nov 2012	Jan-Nov 2013	Index Jan-Nov 13 Jan-Nov 12
	u hilj.EUR			u hilj.EUR		u hilj.EUR		
0-9 TOTAL	1 657 329	1 823 337	110	1 820 850	100	1 681 370	1 624 004	97
0 Hrana i žive životinje	324 209	351 857	109	356 578	101	325 280	335 021	103
00 Žive životinje	21 784	25 509	117	24 151	95	22 328	20 888	94
01 Meso i prerada mesa	76 026	74 023	97	84 255	114	74 095	82 014	111
02 Mliječni proizvodi i jaja	40 768	46 664	114	48 449	104	45 288	45 825	101
03 Ribe i prerađevine od ribe	9 606	10 585	110	11 083	105	10 195	11 799	116
04 Žitarice i proizvodi od žitarica	46 581	57 092	123	57 069	100	52 756	50 303	95
05 Povrće i voće	33 799	38 681	114	37 644	97	34 369	41 011	119
06 Šećer, proizvodi od šećera i med	9 949	12 826	129	12 034	94	11 088	10 404	94
07 Kafa, čaj, kakao i začini	47 669	44 524	93	35 924	81	33 087	30 203	91
08 Stočna hrana (sem žita u zmu)	13 670	16 367	120	18 557	113	16 938	15 563	92
09 Razni proizvodi za ishranu	24 357	25 586	105	27 411	107	25 135	27 011	107
1 Piće i duvan	63 930	65 850	103	65 091	99	59 629	59 755	100
11 Pića	46 352	50 939	110	53 413	105	49 292	47 928	97
12 Duvan i proizvodi od duvana	17 578	14 910	85	11 678	78	10 336	11 827	114
2 Sirove materije, sem goriva	70 243	84 420	120	60 358	71	56 239	44 808	80
21 Kože sirove i krzna nečinjena	86	0	0	2 231		1 760	974	55
22 Uljano sjeme i plodovi	810	603	74	371	61	328	449	137
23 Sirovi kaučuk	61	162	266	63	39	62	71	115
24 Pluta i drvo	7 337	6 497	89	5 770	89	5 306	5 499	104
25 Celuloza i otpaci od hartije	6	8	127	15	196	15	5	36
26 Tekstilana vlakna i otpaci	430	508	118	803	158	658	963	146
27 Sirova đubriva i minerali	3 398	3 320	98	2 354	71	2 229	2 275	102
28 Mineralne rude i otpaci metala	53 470	67 708	127	43 640	64	41 140	29 495	72
29 Životinjske i biljne sirove materije	4 645	5 614	121	5 111	91	4 739	5 076	107
3 Mineralna goriva i maziva	209 660	330 590	158	334 356	101	313 896	235 758	75
32 Kameni uglj, koks i briketi	333	419	126	411	98	369	619	167
33 Nafta i naftni derivati	166 165	207 229	125	213 758	103	199 282	173 279	87
34 Gas, prirodni i industrijski	12 890	13 987	109	13 692	98	12 252	10 974	90
35 Električna enegrija	30 272	108 954	360	106 495	98	101 992	50 886	50
4 Životinjska i biljna ulja i masti	12 568	14 844	118	16 073	108	14 885	13 014	87
41 Životinjska ulja i masti	602	564	94	638	113	567	559	99
42 Čvrste biljne masti i ulja	11 532	13 814	120	15 058	109	13 962	12 225	88
43 Prerađena životinjska i biljna ulja	434	465	107	377	81	356	229	64
5 Hemijski proizvodi	162 956	169 589	104	169 570	100	155 796	163 406	105
51 Organski hemijski proizvodi	2 030	2 167	107	2 191	101	2 080	2 437	117
52 Neorganski hemijski proizvodi	4 917	4 935	100	4 531	92	4 176	3 188	76
53 Proizvodi za bojenje i stavljenje	19 629	20 577	105	18 842	92	17 902	19 983	112
54 Medicinski i farmaceutski proizvodi	53 590	54 996	103	54 860	100	48 797	50 827	104
55 Eterična ulja, parfemski i toaletni preparati	40 169	43 561	108	43 690	100	40 622	41 620	102
56 Đubriva (osim sirovih)	2 131	2 504	118	2 490	99	2 441	2 542	104
57 Plastične materije u primarnim oblicima	2 455	2 585	105	2 856	110	2 554	2 876	113
58 Plastične mase u ostalim oblicima	21 295	20 704	97	23 062	111	21 733	22 612	104
59 Hemijske materije i proizvodinigdje nepomenuti	16 740	17 560	105	17 047	97	15 490	17 321	112

Tabela 12. Uvoz Crne Gore po odsjeku klasifikacije SMTK

/nastavak/

PODJELA PREMA ODSJEKU SMTK	2010	2011	Index 2011 2010	2012	Index 2012 2011	Jan-Nov 2012	Jan-Nov 2013	Index Jan-Nov 13 Jan-Nov 12
	u hilj.EUR			u hilj.EUR		u hilj.EUR		
6 Proizvodi svrstani po materijalu	265 841	264 771	100	263 391	99	241 903	242 029	100
61 Koža, proizvodi od kože i krzna	204	231	113	286	124	262	307	117
62 Proizvodi od kaučuka	14 777	15 396	104	19 420	126	17 797	14 236	80
63 Proizvodi od plute i drveta	16 948	17 300	102	17 844	103	16 002	15 768	99
64 Hartija, karton i proizvodi od celuloze	27 822	28 833	104	29 367	102	26 477	26 853	101
65 Predivo, tkanine i tekstilni proizvodi	12 660	12 333	97	13 386	109	12 533	12 098	97
66 Proizvodi od nemetalnih minerala	77 953	72 952	94	71 065	97	65 571	68 016	104
67 Gvozđe i čelik	37 330	41 170	110	36 336	88	33 608	37 619	112
68 Obojeni metali	13 471	13 190	98	13 130	100	11 928	12 265	103
69 Proizvodi od metala, nigdje nepomenuti	64 676	63 366	98	62 557	99	57 727	54 868	95
7 Mašine i transportni uređaji	340 607	315 905	93	332 870	105	305 268	316 818	104
71 Pogonske mašine i uređaji	7 842	5 486	70	8 344	152	7 485	5 152	69
72 Specijalne mašine za neke ind.grane	28 594	28 699	100	21 933	76	18 592	14 740	79
73 Mašine za obradu metala	2 152	3 293	153	2 001	61	1 813	3 412	188
74 Industrijske mašine za opštu upotrebu	56 990	50 092	88	51 208	102	47 515	49 278	104
75 Kancelarijske mašine i za AOP	24 729	21 821	88	21 926	100	19 693	21 078	107
76 Telekomunikacioni aparati i uređaji	35 489	38 118	107	34 089	89	30 897	37 921	123
77 Električne mašine, aparati i uređaji	81 175	66 827	82	69 974	105	63 403	64 214	101
78 Drumska vozila	94 456	95 478	101	97 478	102	90 122	84 409	94
79 Ostala transportna sredstva i opreme	9 179	6 089	66	25 917	426	25 748	36 615	142
8 Razni gotovi proizvodi	207 315	224 777	108	222 137	99	208 050	209 213	101
81 Montažne zgrade, sanitarni uređaji	11 831	10 939	92	12 014	110	11 108	10 564	95
82 Namještaj i djelovi	41 379	42 448	103	40 664	96	37 744	36 710	97
83 Predmeti za putovanja	4 649	5 333	115	5 826	109	5 482	6 532	119
84 Odeća	42 745	46 507	109	48 900	105	46 150	50 196	109
85 Obuća	23 309	27 256	117	30 292	111	29 239	30 667	105
87 Naučni i kontrolni instrstrumenti	13 656	16 430	120	18 563	113	17 543	15 547	89
88 Fotoaparati, časovnici	3 699	4 815	130	4 497	93	4 117	4 202	102
89 Razni gotovi proizvodi	66 047	71 049	108	61 380	86	56 666	54 796	97
9 Proizvodi i transakcije, nigdje nepomenuti	0	734		425	58	425	4 181	983

METODOLOŠKA OBJAŠNENJA

Statistika robne razmjene sa inostranstvom predstavlja važan izvor podataka koji je od primarnog značaja za brojne institucije koje kreiraju ekonomsku politiku, kao i za donošenje odluka na nivou države i pojedinih subjekata. Služi kao osnovni izvor informacija za izradu platnog bilansa i nacionalnih računa zemlje, za pripremu multilateralnih i bilateralnih pregovora, preduzećima da istražuju tržište i definišu svoj položaj na njemu.

Izrada podataka robne razmjene sa inostranstvom temelji se na preporukama statistike UN i EU koje su sadržane u sledećim publikacijama:

- International merchandise Trade Statistics, Concept and Definitions, UN
- Statistics on the Trade of Goods, User Guide, EUROSTAT

Usklađuje se sa regulativama iz COMMUNITY LRGISLATION aplicable to the STATISTICS RELATING TO THE TRADE OF GOODS, vezane za EXTRASTAT:

- Regulativa Evropskog Parlamenta i Savjeta broj 471/2009,
- Regulativa Komisije broj 92/2010,
- Regulativa Komisije broj 113/2010.

Izvor podataka

Izvor podataka za statistiku robne razmjene Crne Gore su carinske deklaracije o izvozu i uvozu robe. Carinska deklaracija je dokument koji se podnosi u carinskom postupku. Sadrži podatke koji su važni za sam postupak carinjenja, ali i podatke za potrebe statistike. MONSTAT u mjesečnoj periodici od Uprave carina Crne Gore preuzima podatke u elektronskoj formi i dalje ih statistički obrađuje i publikuje rezultate.

U carinskom postupku pri tarifiranju proizvoda od 2002 god. koristi se Kombinovana nomenklatura koja je usklađena sa Kombinovanom nomenklaturom EU. Objavljuje se godišnje u SI.listu CG za važeću godinu.

Obuhvat spoljne trgovine

Izvoz obuhvata robu koja napušta statističku teritoriju Crne Gore u skladu sa sljedećim carinskim postupcima:

- a) Izvoz
- b) Pasivno oplemenjivanje
- c) Ponovni izvoz koja je bila u postupku aktivnog oplemenjivanja i prerada robe pod carinskim nadzorom

Uvoz obuhvata svu robu koja ulazi na statističku teritoriju Crne Gore u skladu sa sljedećim carinskim postupcima:

- a) Uvoz za slobodni promet
- b) Aktivno oplemenjivanje
- c) Prerada robe pod carinskim nadzorom

Klasifikacija izvoza i uvoza se vrši prema Nomenklaturi statistike spoljne trgovine (NSST), koja se zasniva na Standardnoj međunarodnoj trgovinskoj klasifikaciji OUN (SMTK), revizija 4. Šifra svakog proizvoda klasifikovanog je tako da prva cifra označava - sektor, dvije cifre – odsjek, tri – grupu, četiri – podgrupu, a pet cifara – poziciju, odnosno proizvod.

Izdaje Zavod za statistiku Crne Gore (MONSTAT)
81000 Podgorica, IV Proleterske br.2, telefon (+382) 20 230-811, faks (+382) 20 230-814

Saopštenje pripremio:

Ivan LAKOVIĆ

Tel. +382-20-230 805

e-mail: contact@monstat.org